

[Frode Jakobsen.]

uden tvivl næsten alle fra venstre, et overvældende flertal af de konservative og et klart flertal af de radikale. På den side af midterstregen kan der simpelt hen ikke blive plads også til et flertal af socialdemokrater.

Man har ikke tillid til folkets afgørelse, og derfor fremstilles traktaten sådan, som man tror den trækker flest stemmer. Modsat så mange andre er det ikke selve Romtraktaten, jeg har så meget imod. Den går jo stort set ind for skabelsen af et stort marked, og markedet kan efter min mening aldrig blive for store, modsat stater og virksomheder. Nej, det, som man i virkeligheden skal tage stilling til, er de realiteter, der ligger bagved, de følgende skridt, som man skal være meget urealistisk og nærsynet for ikke at kunne se. Romtraktaten har aldrig været ment som andet end en begyndelse. Det er klart udtalt af alle de andre, ja, det er tiltrådt også af Danmark, ellers var vi slet ikke kommet med. Det er traktaten og kun den, vi skal tage stilling til, siger man. Alt det andet kan vi til sin tid sige nej til, fordi det kræver en ny ratifikation i det danske folketing. Sådan klynger man sig til jura og tror, at Danmark kan dreje det hele.

Jeg havde under den sidste markedsdebat en meningsudveksling om jura kontra politik. Hr. Hilmar Baunsgaard gav mig ret i, at hvis jura tørner virkelig alvorligt sammen med politik, så er det juraen, der viger. Men man bruger juraen på en underlig tvetydig måde. Man kommer med den, når det passer én for at berolige. I reglen de negative: Man siger, at det står der ikke noget om i nogen paragraf. Men man blæser på traktatens ord, når den slår de store mål fast, som vi selv højtideligt har bundet os til, den økonomiske og valutariske union, den fælles udenrigspolitik og dermed i sidste ende også en fælles sikkerhedspolitik. Her bliver det bare noget, som man har skrevet, men det er det, jeg kalder politik, for det er det, der er meningen med det hele, og som alle vore nye forbundsfæller er enige om.

Det er i det hele taget et underligt tvetydigt forhold, tilhængerne har til selve den store europæiske idé. De bekender sig til Europa, de skammer os andre ud, fordi vi er så lidet troende, men deres Europaidé har en særegen beskaffenhed, den består i, at

Danmark kan godt gå med, for bagefter vil vi nok være i stand til at sidde og sabotere det hele. Bortset fra det urealistiske i det, så er det tvetydig tale. Man vil appellere til de begejstrede og samtidig berolige de forskrækkede med, at det turde være løgn alt sammen, om ikke alt sammen så det meste af det.

Europatanken er også for mig en stor idé; spørgsmålet er, hvordan den udformes. Kriteriet for mig for et ja eller et nej vil være, om jeg mener, den fremmer eller hæmmer det, som er mine politiske idealer. Til mine politiske idealer hører internationalisme, og der er ingenting, der er mere forvrænget end den tale om, at skeptikerne er dem, der ønsker at hygge sig i smug — for at citere hr. Nyboe Andersen. Han må have fået os helt galt i halsen. Hr. Bendix var så langt ude i den retning, at jeg helt vil se væk fra ham.

Man kalder de seks eller de ti, eller hvor mange de bliver, en begyndelse til noget internationalt. Det kan lettere blive til en barriere end til et trin. EF har fra første færd sat én tanke i højsædet: konkurrencen, med den stadig stigende økonomiske vækst som mål. Men der er en køttersk tanke, som er ved at vinde frem. Politikere er dem, der er mest bange for at udtale den. Det er tvivlen om velsignelsen ved den stadige økonomiske vækst; spørgsmålet er, om vi ikke er inde på et galt spor ved, at politik gøres næsten lig økonomi. Det er ikke bare materielle værdier kontra åndelige. Nej, det er paradoksalt nok også det vigtigste materielle problem, nemlig om større effektivitet, om yderligere øget produktion ikke betyder en uafvendelig forgiftning af den jord, vi skal leve på, en opbrugen af menneskehedens ressourcer, om det, som vi kalder fremskridt, ikke bliver undergangen for vore børnebørn. Det er allerede så vidt, at hvis alle jordens mennesker nåede den samme effektivitet som den, amerikanerne har i dag, ville vi alle sammen hurtigt dø. Jeg ved godt, at sådanne tanker kaldes bagstræv nogle steder. Det beroliger mig, at det også er de mest forudseende videnskabsmænds tanker.

Man skal ikke komme her med Mansholt og forureningsbekæmpelse, som kun er mulig inden for EF. For Mansholts manifest er netop en bryden staven over EF, sådan som det har været indtil nu, og sådan som det vil blive ved med at være, medmindre man da